

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA ALMENYS UNA BATALLADA CADA SETMANA

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

Aquest número 10 cèntims per tot arreu

NUMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, Rambla del Mig, núm. 20, botiga
Telèfon núm. 18692.—BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1,50.— ESTRANGER, 2,50 pessetes

Arbitratges

LA situació política d'Espanya està un xic envitricollada. No és cosa greu, però. Més aviat és un mal passatger, lleuger. No obstant, aquest estat es presta a fer-hi uns comentaris, que nosaltres els farem amb fruïció sibirítica.

Quan pujà al Poder el general Berenguer, i, amb la "Gaceta" a la mà, dissolgué els Ajuntaments i les Diputacions que havia instaurat la Dictadura, molts es preguntaven, i més els polítics que se'n diu de l'antic règim, ¿amb quina cosa substituirà, el general que ens governa, els organismes que acaba de dissoldre? I En Berenguer, ni curt ni peresós, tot seguit els donà la resposta. Cercà una fórmula transaccional, que, sense grans dificultats a vèncer, semblà que donava satisfacció, si no a tots, almenys a la gran majoria.

Hi hagué discussions més i no tan fogoses. Al capdavant, però, tot tornà a encarrillar-se; i els Ajuntaments i les Diputacions sortits d'aquesta combinació enginyosa es constituïren, i no passà res d'extraordinari.

Paral·lela a la discussió haguda entorn de la substitució dels Ajuntaments i les Diputacions — potsers abans —, havia sorgit la de com se substituiria, més ben dit, com seria nomenat el futur Parlament espanyol, aquesta carrabina anacrònica que només engaga pura dialèctica. La discussió prengué caràcters d'epopeia, de dramatismes emocionants i plorans, d'estirades de cabells, i tot això ben mullat amb llàgrimes de cocodril.

Es discutí i es parlà per les butxaques. Hi hagué una despesa enorme de paper, tinta i saliva, sobretot de saliva; però l'arbitratge desitjat, la fórmula enginyosa i piramidal, no aparegué per enlloc.

Els temps han passat. I com sigui que al curs lent i melangiós de les hores s'hi incorporava la preocupació dels qui volen fer-nos feliços àdhuc contra la voluntat nostra, vet ací que la solució acaba de sortir de la clepsa d'un dels nostres polítics més simpàtics, armada fins a les dents.

Sí, senyor; ja no cal encaparrar-se. Tot resta resolt. Tot resta arreglat i a punt de solfa.

La ciència infusa de la política espanyola ha tingut un dels més grans deslliuraments. Podem dir que ha resolt la quadratura del cercle.

Resoldre la situació política que la dissolució del Parlament al setembre del 1923 ha creat al país costa més poca feina que beure's un vas d'aigua fresca quan la set ens devora. El procediment és tan senzill, que, de tant que ho és, dubtem que tingui eficàcia. I això que nosaltres som d'allò més amics de les coses senzilles.

N'hi ha prou — segons se'ns ha manifes-

tat — amb oblidar sis anys d'història, la vergonya d'una dictadura i la humiliació vexatòria a què se'ns sotmeté. Oblidant tot això, passant-ho per alt — o per baix —, ja tot resta arreglat. Ja no cal cap altra cosa.

Per aconseguir-ho, es proposa cridar novament els Diputats que formaven el Parlament dissolt en el setembre del 1923, i que aquests mateixos senyors tornin allà dalt a legislar i a parlar en nom del país i de l'opinió pública. Es comprèn fàcilment que aquest arbitratge no se li pot acudir només que a un geni de la política, a un home extraordinari, a una mentalitat d'aquelles que tenen recursos extraordinaris i solucions a punt per a tots els problemes, per complicats i abstrusos que es presentin.

Per alguna cosa Espanya és el país dels arbitristes, dels genis polítics inèdits i superiors.

ANGEL PESTAÑA

Ja tornem a tenir banderes catalanes. Però, ¿per la nostra força pròpia, o per la voluntat circumstancial d'un Govern que dóna peixet?

Mestres i deixebles

A un catedràtic de Salamanca se li ha suïcidat un alumne al que havia donat carabassa en els exàmens.

Això que se li mati de desesperació un estudiant, només li pot passar a un catedràtic, vui dir, a un senyor que parla "ex cathedra".

A un mestre això no li podria succeir mai.

Un mestre comença per no examinar, per no examinar-se o fer examen de consciència més que ell mateix.

Un catedràtic, però, no és un mestre.

Serà un policia, un guàrdia, un carrabiner, un repetidor de lliçons, un gos que vigila l'entrada d'una professió, que hauria d'ésser lliure, per tal que les noves promocions no passin. Serà tot el que vulgueu, però un mestre, mai.

En una paraula, el catedràtic és l'enemic. És l'enemic de l'escola, de l'escolar i de la ciència. És un funcionari que xucla del pressupost i que serveix al qui el paga, o sigui, als que ja tenen el títol, o la patent que hom exigeix per explotar els malalts

o per pelar al zero els clients, els innocents que creuen que als tribunals fan justícia.

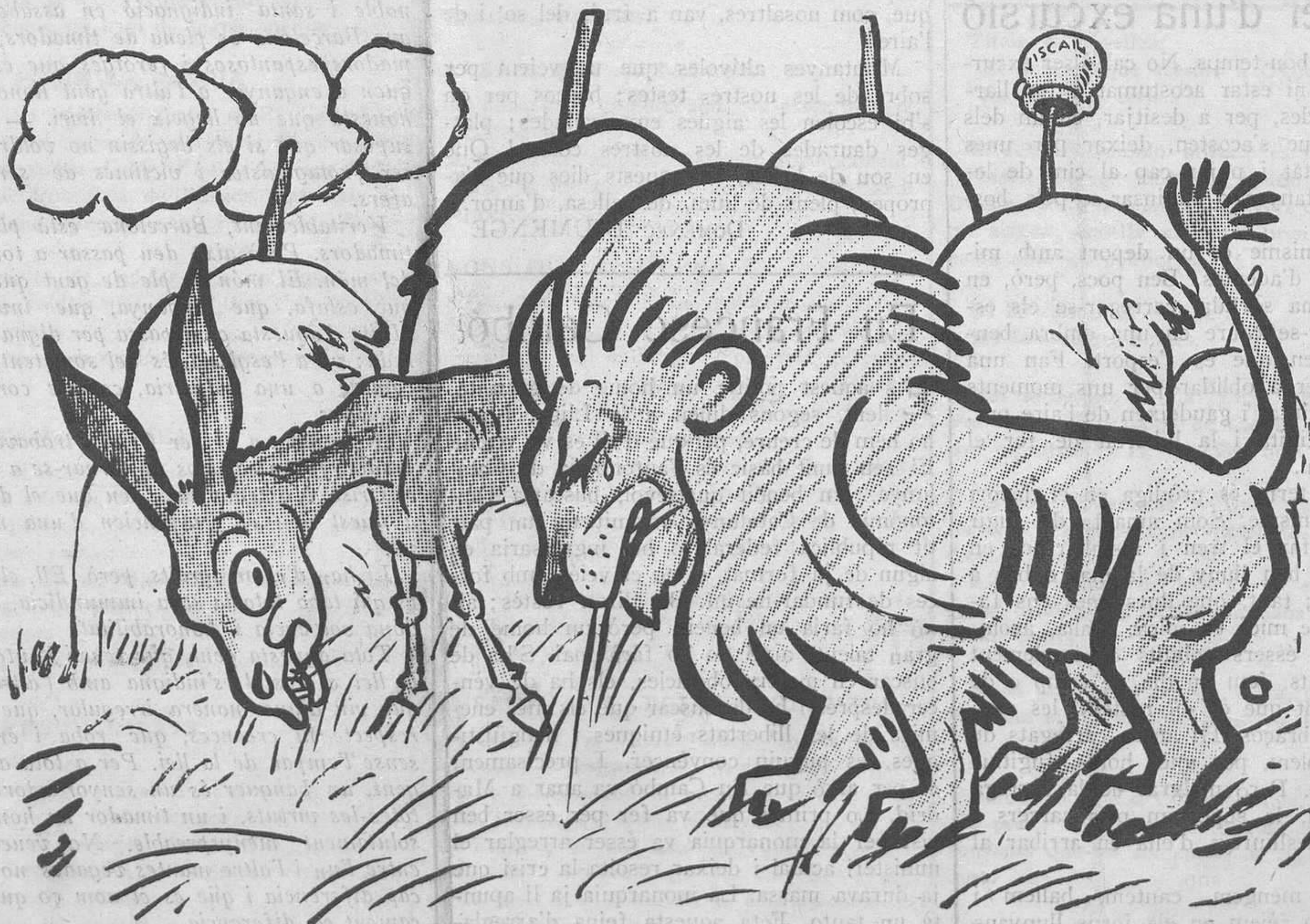
L'examen és un duel mortal entre aquest senyor de la toga i el birret que defensa el "statu quo", l'interès de gremi, de classe i de casta, i el jovent freturós, assedegat d'emoció que crida a les aules i als claustres el seu dret indiscutible a la vida.

La victòria, més d'una volta, és de la raó. Sovint, però, el pretèrit barra el pas al futur; el pretèrit imperfecte, al futur perfecte.

El cas de Salamanca ho demostra. ¿De què va examinar el professor expedientat a l'estudiant suïcida? No seria de dignitat, d'amor propi, de caràcter, perquè li hauria d'haver donat "sobresaliente". ¿I tot això no val més que encertar a recitar i cantar com un lloro tres o quatre lliçons d'una assignatura i que saber de memòria tots els textos i programes i apunts de tots els cursos d'una carrera?

Si a un mestre se li suïcidava un alum-

"Parto sin sangre, mal parto es".
"La letra, con sangre entra..."

L'ase: Estic convençut que no és tan ferotge el lleó com el pinten.

Que faci un miracle

HERALDO de Aragón" ha enviat una circular a tota la Premsa espanyola demanant que s'obrin subscripcions als periòdics per a recollir diners amb què poder fer reparacions al temple del Pilar que amenaça ruïna.

Si el preç hagués estat dirigit als diaris de dreta, no hi hauria res a dir d'aquesta iniciativa.

Però hom l'adreça a tothom, i el més curiós és que subscriu la instància un quotidià liberal, republicà a estones, o per a passar l'estona, potser sigui més exacte.

Nosaltres, però, no som liberals i republicans com "Heraldo de Aragón", i al seu "sablazo" piadós contestem:

¿Amb el temple del Pilar, els incrèduls en matèria religiosa, què hi tenim a veure?

Es un monument nacional, respondrà l'"Heraldo".

Es un monument clerical, i prou, repliquem nosaltres.

I són els catòlics els que l'han d'aguantar si trontolla, i no els heterodoxos i els ateus.

¿Què dirien aquests si nosaltres els demanàvem llur òbol per a sostenir Cases del Poble, fulles subversives, escoles laiques, etc., etc.?

"Un altre dia, germà". Ja els estem sentint.

Doncs heu-vos ací el que diem nosaltres.

La religió l'han de pagar els que la necessiten; no els que podem ben bé passar-nos sense ella.

I els temples de Déu i de la Verge els han de construir i sostenir els seus devots.

Amb la Verge del Pilar sí que rai; per una futesa així, no cal encaparrar-se.

La Verge del Pilar, tan miraculosa, si vol tenir a Saragossa temple, no el deixarà caure pas sobre el cap dels fidels.

I si la Mare de Déu un moment es descuidava i el temple se n'anava a terra, tornarien a aixecar-lo en menys d'un minut els àngels.

ne, ai!, es consideraria fracassat i dimitiria.

Un mestre és un pare i estima com a fills els estudiants.

Un mestre, un bon mestre, és un company, un amic del deixeble, el seu millor amic.

Orienta la joventut, l'aconsella, la guia, li forma l'ànima.

Ell ensenya algunes coses als seus alumnes, però n'aprèn més que n'ensenya, i els està agraït perquè amb llur contacte s'enriqueix, es perfecciona.

Humilment es fa deixeble dels seus deixebles per aprendre i per a ensenyar, per a ésser mestre; perquè no hi ha més que una pedagogia que no falla: la de l'amor, la dels pares i la de les mares, la que consisteix en nodrir, en criar i en estimar els que eduquem, com si els haguéssim dut a les nostres entranyes.

ANGEL SAMBLANCAT

En un nou setmanari gràfic surt el senyor Maluquer i Viladot remenant una cistella d'ous d'oca, amb molta complaença.

No som mal pensats; però, vaja! Ho trobem una mica exagerat, salvant tots els respectes que ens pugui merèixer el President de la Diputació.

El plaer d'una excursió

ARRIBA el bon temps. No cal ésser excursionista ni estar acostumat a fer llargues caminades, per a desitjar, en un dels dies clars que s'acosten, deixar per unes hores la ciutat i pujar cap al cim de les nostres muntanyes o endinsar-se pels boscos obscurs.

L'excursionisme és un deport amb milers i milers d'adeptes. Ben pocs, però, en organitzar una sortida, carregar-se els estres i deixar-se caure en una ombra benfactorsa, saben què és l'esport. Fan una "sortida", per a oblidar per uns moments la sorollosa ciutat i gaudir de l'aire pur, la claror infinita i la llibertat de fer el que els plagui.

La nostra terra és pròdiga en el deport de l'excursionisme. Som amants de fugir de casa, agafar el tren i instal·lar-nos en una arbreda, ben lluny de la mar o ben a la seva vora; tant, que llurs ones ens facin recular de mica en mica. I allà, acompanyats dels éssers volguts o simplement de les amistats, fem un dia de camp o de platja, deixant que el sol rosteixi les nostres testes i braços. Hi anem carregats de trastos; semblen, per unes hores, fugitius d'una invasió. Però malgrat de la càrrega ésser feixuga, la suportem pels carrers i tren, i ens deslliurem d'ella en arribar al destí.

Més tard, mengem, cantem, ballem i jaiem com ho fèiem en els jorns llunyans de la nostra joventut. Per nosaltres, una

excursió a un dels indrets plens de bellesa de la nostra terra, és el retorn a la joventut. Els homes ens sentim àgils, alegres, en veure'ns rodejats dels que avui pugem. I volem fer com ells, malgrat que les polseres ens comencin a blanquejar. Correm, saltem i cuitem a amagar-nos per no sorprendre una conversa, un bes furtiu, en ple camp o rera el rocam de les nostres platges.

Celebrem l'arribada del bon temps. Tornarem a sentir-nos joves i gaudirem de la màgica bellesa que tenen per nosaltres les excursions. Què hi fa que moltes vegades ens quedem en els pinars de Collcerola o les platges properes! Deixarem per unes hores les cabòries de ciutat i reviuem, a ple aire, les gestes de joventut. Un altre dia, si l'humor no ens manca i les cames segueixen sense rovellar-se'ns, anirem més lluny. Seguirem altres indrets de la terra nostrada, agafarem el tren perquè ens porti cap a la pau patriarcal d'un poblet distant, o bé un vaixell ens farà gaudir de la Mediterrània, aquest "mare nostrum" que mai com ara—després de gustar les seves blavoses aigües—havem trobat tan bell.

Anem d'excursió. És un plaer que Natura ha posat a l'abast de totes les butxaques. És un divertiment liberal, comunicatiu; en una excursió deixem les distàncies socials ben rera nostre, per a sentir-nos tan sols amics. I fora de casa, és tan afalagador conèixer gent, cares noves, persones que, com nosaltres, van a fruir del sol i de l'aire!

Muntanyes altívoles que us veiem per sobre de les nostres testes; boscos per on s'hi escolen les aigües emmirallades; platges daurades de les nostres costes! Que en sou de belles, en aquests dies que s'aproven, plens de lium, de bellesa, d'amor...
DOMÈNEC DIUMENGE

En Francesc Cambó

Es aquest polític un home de gran talent, segons diuen a la Lliga, i així ho hem de creure, pel que d'ell es va veient. El seu punt bàsic és l'autonomia de Catalunya. Un beneit qualsevol, buscaria l'autonomia de Catalunya organitzant un partit republicà federal, o bé ingressaria en algun de ja format, si no es veïés amb forces de fundar-ne un. Bé, diran vostès; això ho faria un beneit, però un home de gran talent, això no ho farà mai. S'ha de buscar ell mateix obstacles, els ha de vencer després i ha de buscar que els més enemics de les llibertats ètniques i llenguístiques, es puguin convèncer. I precisament és per això que En Cambó va anar a Madrid. Lo primer que va fer per ésser ben vist per la monarquia va ésser arreglar el ministeri actual i deixar resolta la crisi que ja durava massa. La monarquia ja li apuntava un tanto. Feta aquesta feina d'arreglar-se'n va al ministeri de Finances i dona

una mirada a l'obra de la difunta dictadura, i després de posar-se les mans al cap, promet que no dirà res. El seu amic Primo aplaudeix la bona pensada i la monarquia li apunta un altre tanto. Ja ha fet dos gols. Tot marxa bé. Ara, què faràs, cabàs? Farem un altre partit. I ell es diu: "els partidaris de la dictadura ja són fracassats, i si fas proposicions a aquesta gent que no acabà mai la gana, és segur que no et faran quedar malament." I vinga parlar amb el noi d'En Maura, amb Vallenguano, amb Goicoechea, amb Silió, tots ells assembleistes apagallums de Primo; i naturalment, li van dir a tot que sí, perquè ningú no els volia i ja no sabien on anar a picar. "Tira, peixet!, varen dir-se, i quina ocasió se'ns presenta per tornar a figurar, encara que sigui amb els de la hidra." Aquests nois que sempre sembla que hagin pres l'absenta, li van donar la raó de tot, i àdhuc el varen anar a acompanyar a l'estació. Segons es diu, ara ja aprenen de cantar "Els Segadors" i es miren amb recel el duc de Alba, perquè també té el títol de comte-duc d'Olivares. Si aquesta feina la fa també a Barcelona, haurà d'examinar-se molt la Lliga, perquè tots els que eren al "Pup" voldran entrar-hi, perquè, ben mirat, ells també en volen, de "patria chica", quan amb la gran no poden moure les barres. La sortida de Cambó, a Madrid, ha tingut, doncs, un èxit sorollós, i un èxit a les altures, on ja el creuen que hi posarà les dues espatlles quan això trontolli més, i salvarà per quarta o cinquena vegada la daixonses, en agraïment de lo molt que ha fet per Catalunya, com tothom ha tingut ocasió de veure.

Abans, el seu lema era: "Monarquia? República? Catalunya!" Ara, el seu lema és: "Catalunya? República? Monarquia!"

RAMON AIMÀ

LA CAMPANA DE GRACIA s'adhereix a l'article de Rosend Llatés titulat "Els amos del carrer", i protesta de la sentència condemnant-lo per una broma feta al senyor Viura.

¿Es a dir que ja no es té llibertat per a dir poca-solta al senyor Viura?

El poeta Xavier Viura surt al carrer, sense sàrries.

Tríptic

Retrat

ERA de mitjana estatura. El seu tòrax era ample i redreçat. Sa testa, una barreja de rudes fosca i de llum noble i exquisida. Tenia el front ample, molt ample, i li lluia com un cristall argentat. El seu front era de pensador, d'un home ric d'idees genials. Però aquelles glòries destinades a aixoplugar-se en la seva testa poderosa, restaren en el terrer ingrat que el veié néixer, allí mortes i soterrades amb la seva sang i part de la vida seva. En les celles enormes—ample traç negríssim d'orella a orella—estava fixada tota l'energia del seu ésser, una energia abassegadora, però buida, sense paraules, sense ànima. La societat li havia refusat la intel·ligència, encara que ell, per sobre de tot i a desgrat de tot, era això: un Home.

Temperament

Raonador, de lent i cadenciós pensar, puix temia sempre caure en la ridícula de l'error. Era humil, era com un cavall fort, junyit al carro del treball, d'un treball format d'inhumanitats i vexacions sense fi. Davant del fuet feridor de l'insult, humiliava el bescoll cruixint de dents i somrient amb menyspreu. "Jo no em venjaré—li deia a la seva ànima irada—; amb foc de la meva sang estic fent una catapulta que us soterrarà a tots només movent-me. Abuseu de la nostra raça, perquè ha nascut esclava, i l'esclavatge se'ns ha ficat massa a la sang, perquè puguem llançar-lo fora. Temeu, però, la generació que estem pastant amb els nostres odis i els constants menyspreus vostres tan cruels!"

Il·lusió

Hauria donat la vida mateixa perquè el seu rebrot es lliurés d'ésser abastat per les urpes de l'empresonaven a ell. Pogué, però, immunitzar-lo contra el contacte astut i enverinat.

* * *

El fill és efígie del seu pare, però el seu front és més altiu, els seus ulls més espurnejants i la seva ànima més ferma sota el soplug, sota la cuirassa invulnerable de la intel·ligència ben conreada.

GABRIEL LUNA

INTENCIONS

A QUI VERITABLEMENT S'HA DE CASTIGAR

LA gent honorable i honesta que llegeix el diari i ja no llegeix res més, però del diari en llegeix des de l'editorial fins la plana d'anuncis, s'esgarrifa i s'omple de noble i santa indignació en assabentar-se que Barcelona és plena de timadors, de timadors espantosos i ferotges que es dediquen a enganyar a l'altra gent honorable i honesta que no llegeix el diari. — Es de suposar que si els llegissin no voldrien ésser protagonistes i víctimes de semblants afers.

Veritablement, Barcelona està plena de timadors. Però això deu passar a tot arreu del món. El món és ple de gent que tima, que estafa, que enganya, que involucra. Molta d'aquesta gent passa per digna i honorada: va a l'església, és del sometent, té un comerç o una indústria, compte corrent a un Banc.

Si tornava a néixer Crist i trobava comprador, foren capaços de tornar-se a vendre el Crist. No tenen més déu que el diner. I a aquest déu el reverencien d'una manera vil.

Li han d'estar agraïts, però. Ell, el diner, és qui tapa tota la seva immundícia, qui els dona solvència i honorabilitat.

Tota aquesta gent, que tenen l'autoritat i la llei al costat, s'indigna amb l'altra gent que viu d'una manera irregular, que no té respecte ni creences, que roba i enganya sense l'empar de la llei. Per a tota aquesta gent, un banquer és un senyor adornat de totes les virtuts, i un timador un home absolutament menyspreable. No veuen que entre l'un i l'altre manes vegades no hi ha cap diferència i que és el nom ço que únicament els diferencia.

Jo trobo un ric absurd i desproporcionat

aquest odi al timador. Sobretot en una societat organitzada per a timar-se uns a altres; en una societat en què continuament es glorifica el fort i s'abomina del feble; en una societat on tot tendeix a la violència, a l'abús, a l'engany, a la "vivor".

A mi, francament, em fa més llàstima el timador que el timat. I sento més simpatia pel timador que pel timat.

El timador posa en joc la seva intel·ligència, la seva audàcia. El timat, en canvi, sols posa en joc el seu egoisme, la seva cobdícia. El timat, si ho considereu fredament, serenament, no és més que un estafador frustrat. El timador, tima; el timat vol timar. Perquè el truc consisteix gairebé sempre en uns diners que s'han deixat per als pobres, per a fer almoines, per als asils. L'enganyat es deixa enganyar per a poder enganyar ell quan arribi l'hora i robar als pobres. De manera que aquest és el lladre veritable. Els casuistes no l'absoldrien pas.

Jo menys. A mi el timador—aquest timador, el posat en aquest Guignol on sempre es representa la mateixa farsa de l'avàrdia, la mala intenció, i l'estupidesa—em fa molta gràcia. Per dues raons: perquè a mi no m'ha de timar—car jo mai no he pensat en quedar-me els diners dels pobres ni de ningú—i perquè em sembla una mena de venjador humorista i providencial.

No sé quin càstig aplica el Codi al timador. Jo l'absoldria i, les més de les vegades, castigaria el timat.

Lluís CAPDEVILA

Es va esvaint el tema de les responsabilitats. Quina misèria que és això de l'actualitat!

Catalunya pendoleja entre la Vendée i el Piemont.

Correu de l'Estranger

BÈLGICA

La petita Bèlgica celebra, enguany, el centenari de la seva independència. Possessió espanyola de primer, austríaca més tard, francesa de 1795 a 1815, va ésser, en fi, holandesa de 1815 a 1830. La nació belga, aquesta nació la personalitat de la qual és tan vigorosa i la individualitat tan destacada, no existeix oficialment més que del 3 d'Octubre de 1830.

El seu prestigi moral i el lloc preeminent que ocupa en les relacions internacionals, fa que s'oblidi sovint l'exigüitat del seu territori. Per la seva extensió, és l'Estat més petit d'Europa, més petit que Suïssa, que Dinamarca i fins que Holanda.

Al mateix temps, és, proporcionalment, el més poblat, el més actiu, el més culte. Té prop de vuit milions d'habitants.

Admetent que la relació entre el nombre d'habitants i l'extensió del territori reflecteix molt aproximadament el medi de vida general del país, aquesta relació ens diu tot seguit que Bèlgica és un país extraordinàriament ric.

Però cal encara afegir, que el seu nivell de vida i de benestar és superior al nivell mitjà de totes les altres poblacions, i que, per consegüent, el nombre d'habitants no es pot pas explicar, com a Itàlia o a Egipte, per una restricció atàvica de les necessitats de nodriment o de confort.

Cal dir, a més a més, que el país belga, excessivament poblat, i els habitants del qual, malgrat de llur gran nombre, no sofreixen cap privació, absorbeix encara la mà d'obra estrangera, sobretot en les mines, i que les colònies d'immigrants són importantíssimes.

LES DIFICULTATS DE LA SITUACIÓ ECONÒMICA ITALIANA

L recent discurs pronunciat pel senyor Mosconi, ministre de finances d'Itàlia, al Senat, és molt significatiu. Un dels passatges més notables del discurs és aquell en què s'afirma que, en el moment actual, la política feixista devia consistir essencialment en la realització de les més estrictes economies.

Com a mostra del que calia fer, el senyor Mosconi declarà, d'una manera terminant, que calia reduir en 300 milions el pressupost d'obres públiques.

Tot el discurs, en realitat, és una rèplica — involuntària, és clar — als discursos de Mussolini, en els quals el "Duce" assegurava que la situació econòmica d'Itàlia era millor que la dels altres països. Però, en fi, el cert és que Itàlia travessa actualment una crisi econòmica.

La seva situació industrial passa, en algunes indústries almenys, per una forta crisi. L'Estat feixista ha fet, certament, un esforç molt considerable per tal de donar un gran increment a les indústries nacionals.

Però en aquest domini — com en tants d'altres — és la història de sempre: la granota de la font de La Fontaine, que volia esdevenir més grossa que un bou i que va acabar rebentant. Fou també la política de la dictadura espanyola. La política que, si fa no fa, segueixen tots els dictadors i dictadoretos quan no tracten de rectificar alguna cosa.

El procediment és senzill i ben conegut a l'Amèrica Central i del Sud. Es ven el país a l'or nord-americà, per exemple, i hom es llueix asfaltant carreteres, construint ferrocarrils, muntant telèfons, etc., etc.

Però tornant a Itàlia, hem de remarcar, encara, que el nombre d'obrers sense feina segueix augmentant; que és actualment de 375.000; que el nombre de fallides i de cracs financers és, enguany, molt crescut, i que, en fi, el déficit de la balança comercial puja a més de dos milions de francs.

ELS pobles mereixen respecte per la seva austeritat política. Es pot negociar un tractat. El que no es pot, és mercadejar i coquetejar.

Hi ha una gran diferència entre l'home que pacta i la dona i l'home que negocia una hora d'amor.

AIXÒ ÉS EL QUE VOL

Un periòdic encapçala així una gasetilla: "Melquíades Alvarez no anirà al Palau Reial".

I nosaltres pensem: Tantes ganes que en tenia!

VIATGE

Llegim que el rei anirà a Londres, que s'hi estarà vint dies.

Que hi vagi i que hi estigui tant com vulgui.

L'OFICI LI AGRADA

El príncep Càrol ha tornat a Romania—quan la seva mare no hi era, talment com un noi que tem que li estirin les orelles—per a fer-se declarar rei.

Sí, vaja! Es veu que, encara que un xic passat de moda—perquè gairebé ja no en queden de reis—, l'ofici li agrada.

POBRE NOII!

Josep Pla, el pobre i desacreditat Josep Pla, ens vol fer creure de totes passades que la Lliga no havia fet el Cop d'Estat del 13 de setembre. Perquè es convencin que té raó, recomana que llegeixin el tercer volum del seu—i ben seu!—"Cambó".

Però ningú no el vol creure. Estan massa escarmentats amb el "Cambó" I i II. A més a més, tothom sap del que és capaç la Lliga.

UN EX-ALCALDE DE LA PUDOR

De la dictadura volíem dir. Perquè de la dictadura se n'ha de dir la pudor.

Aquest ex-alcaldre —posem el seu nom per a més gran vergonya: Josep Antoni Miquel—, ho fou del poble de Torres de Segre.

El passat dissabte, perquè a la carretera un veí que anava per la seva via no li féu pas, li clavà tres ganivetades.

Es devia pensar que encara durava la dictadura... Ai, volíem dir la pudor.

I QUÈ MÉS?

El governador de Bilbao ha posat una multa de cent pessetes a un home que matava gats. Es veu que el governador és un home de sentiments humanitaris, cosa que, llamentosament, no tenen tots els governadors.

El pobre home va declarar que era tan pobre que no podia pagar la multa de cent pessetes ni cap altra multa. I que si matava els gats era per menjar-se'ls perquè no tenia altra cosa.

El governador, compadit, li ha perdonat la multa.

I què més ha fet? Perquè el que calia és que el pobre home no hagi de seguir menjant gat.

QUE LI POSIN LA SÀRRIA

Des de les pàgines infectes d'"El Siglo Futuro", que fan pudor de sagristia i de caspa de capellà, un pobre diable, Emilià García, de la Universitat Pontificia de Burgos, s'atreveix a insultar d'una manera innoble i grollera, a Unamuno.

En comptes de dedicar-se a un esport tan poc cristià, valdria més que aquest tipus aprengués d'escriure.

Ah! I no es descuidés les sàrries quan surt a passeig.

ELS ESCANYAPOBRES

Durant el darrer mes de maig, la recaptació d'Hisenda sofrí un augment de vint-i-dos milions de pessetes, en relació amb el mateix mes de l'any passat.

La glòria de tot Ministre d'Hisenda, a Espanya, ha estat augmentar sempre la recaptació anterior.

I els pobres que paguen, contents i fresquets!...

MÉS IRREGULARITATS

Ara, a Sevilla. L'Ajuntament va anar lliurant més d'un milió de pessetes, i els comprovants apareixen sense data ni número; alguns dels pagaments diu que foren fets a requeriment directe del cap del Govern anterior.

I aquesta era aquella gent honorada que ara es molesta si els cridem pel seu nom!...

UNA NOVA "LLIGA"

Està a punt de crear-se "Unió Catalana", entitat—diuen—d'estudis polítics, addicta, afectada i convivent amb la Lliga. Disciplinats a ella, diuen que...

No volem dir-ne més. Són "los mismos peorros con distintos collares".

JA RESSUSCITEN?

A Terrassa, el P. U. P. ha adquirit un diari i comencen a defensar la dictadura extingida. Volen ressuscitar un mort, i en el segle XX ja no hi ha qui ho cregui. Pobra gent!

NO ERA VERITAT!

El "Duce" segueix "vivito y coleando". No foren exactes els rumors que es feren córrer. Així, doncs, el cap del govern italià no està malalt, ni l'han assassinat.

UN VIU

Un advocat de Madrid ha guilat amb dos milions de pessetes.

A Madrid encara tenen la sort de poder fer xecs d'aquella suma. Aquí, ni de trenta-cinc cèntims, els podem fer.

JA ES FORA!

Martínez Anido ha anat a passar una temporada a França.

... .. Censura

NOMÉS MANCA AIXÒ!

Els pocs diners que han deixat a les caixes municipals els Ajuntaments dictatorials, perillèn.

A Xàtiva volien pispar 25.000 pessetes. A Vilanova de la Reina se'ls han emportat la caixa. Serà qüestió de vigilar la de Barcelona, senyors.

UN QUE VOL FER MÉRITS

La primera pastoral del nou bisbe de Barcelona va fer veure allò de la pacificació dels esperits. Hi deia que "estima la nostra terra i el nostre mar; les nostres muntanyes i els nostres plans; nostres passats i present; nostres tradicions glorioses, els nostres costums patriarcal i la nostra dolça llengua". Ai! "Te veo, besugo!" (Això és nostre, eh?)

LA NOTA CÒMICA

L'ha donada "La Veu" escrivint: "El que passi a la Lliga interessa verament tot el nostre poble".

Quines pretensions!

LA BANDERA CATALANA

El dimarts, a primera hora, va ésser hissada a la Diputació.

A la una del migdia onejava a l'Ajuntament. Però, la derogació del decret, encara amb restriccions.

RAONS QUE FAN PENA

El govern britànic ha publicat un Llibre Blanc en el qual, explicant les raons en què va fundar-se per rebutjar el projecte de construcció d'un túnel sota el canal de la Mànega, diu que el túnel podria constituir un seriós perill per a la seguretat nacional.

El túnel, tanmateix, es farà un dia o altre. El governament laborista, recolzant-se en un motiu pusillànim i ultra-conservador, no ha volgut acceptar-ne la responsabilitat ni l'honor.

Cal viure de cara al passat, per a oposar-se a un tal projecte. I d'un tal govern en diuen un govern socialista?

EL SACRE COL·LEGI MUSSOLINISTA

Actualment, el Sacre Col·legi consta de 63 cardenals: 32 estrangers i 31 italians.

Es a dir, gairebé la meitat d'italians. Fins on és just aquest tracte de favor?

L'Església es diu catòlica, apostòlica i romana. De "catòlica", que vol dir "universal", en té molt poc, com veiem; dels apòstols, ja ningú no se'n recorda; resta, doncs, romana, que vol dir italiana i mussolinista encara...

Les eleccions

Altra vegada la idealitat del poble resta amenaçada per la celebració d'unes properes eleccions. El ciutadà pacient pot preparar-se per tal de donar als comicis el seu vot.

La idealitat del poble ha d'ésser altra vegada trontollada. Els professionals de la política, convertits en redemptors del poble, ens vindran a cercar el vot, fent-nos declaracions d'unes aspiracions falagueres per un esdevenidor triomfador.

El poble complirà amb el seu deure de ciutadania, i els polítics sortiran elegits per la voluntat popular. Però aqueixes eleccions seran quelcom diabòlic pel votant, ja que la coloraina de programes dintre una mateixa idealitat farà difícil el votar de conformitat amb els dictats de consciència de cada home...

Un republicà, ¿a qui podrà donar el seu vot?

Als d'Acció Catalana, que es diuen també republicans? A Esquerra Catalana? A un Republicà Socialista? A un Republicà Obrer? A un Republicà Federal? A un Republicà Nacionalista? A un Republicà Clericalista? (1). A un Republicà Radical, etcètera, etcètera?

Mireu si no és ben cert que per al votant les properes eleccions seran un vertader jergolífic, més encara si el votant pensa de bona fe en la possibilitat d'una República, perquè si realment sent bategar sin cor a impulsos d'eixa idealitat, ha d'arribar al convenciment que la serietat ha deixat en blanc el camp florit republicà.

Màssa partits sense definir-se. Massa capelletes sense haver fet encara el front únic. Això és: Un partit republicà on seriósament hi hagi dretes i esquerres, i que, per damunt de tot, la finalitat consisteixi en una, Això és: la implantació de la República.

Tot el que no sigui això, és el que podríem dir que les eleccions resultaran pel poble democràtic com les passades, i que restarem esperançats com el "GALLO DE MORON".

Les idealitats són lletra morta quan els homes que les ostenten no han arribat a capir la finalitat pràctica que les mateixes encarnen. No pot esperar-se gaire cosa bona d'un idealista que tan sols recordi son ideal quan vol conquerir quelcom per ell pràctic.

La idealitat és el retrat personal de l'ésser home, mes no pot ni deu explotar-se la idealitat per tal de conquerir aquella personalitat.

P. de R. N.

(1) Republicà Clericalista, vist l'últim casinet que es constituí fa poc segons manifest publicat.

Títols de novel·les:

"El hombre que asesinó a Castro".
"La del Alba sería..."

El senyor Antonio Miracle es reuneix a la "Maison Dorée" amb la "Unión Patriótica". Després anirà a demanar els vots dels catalans tot atacant aquells amb qui pren l'aperitiu i pacta misèries polítiques.

Hi ha crisi a la "Lliga".
Ho fan veure, només.

Mai no havíem vist la "Lliga" tan silenciosa. Pot influir la malaltia de Cambó en la directiva espiritual de la "La Veu de Catalunya".

Un nou "organisme": "Unió Catalana". Directors: Valls Taberner-Estelrich-Vidal Guardiola.

Això, dit sigui de pas, és un esquer per a fer-hi caure els d'"Acció Catalana". ¿S'hi deixaran caure?

Quan passava el senyor Viura, per la Rambla, hem oït un ase que bramava. Coincidència.

Barcelona és una Ciutat terrible. Sembla que ara pesen més les agulles gòtiques dels seus convents que les xemeneies de les seves fàbriques.

Es possible que Barcelona es vagi tornant reaccionària, vella i lletja?

Fets psicològics

ENTREU en una església i, amb permís del senyor rector, interrogueu tots els assistents al diví ofici. Poseu-vos a primera fila, i esgaurdeu tots els rostres. La foscor del temple us ajudarà en l'experiment. Pagueu l'import de la cadira. Al mateix temps no deixeu d'observar el sagristà. Què heu deduït?... S'ha esbossat davant vostre una vida. Aquesta vida és una novella. Autor?... "Dominus vobiscum... Resseguiu atentament. Rera vostre hi ha dues candeles. Són dos rostres lívids i expressius a la vegada. Són la continuïtat de la novella del sagristà. Capítol segon... Al defora, un auto que freja bruscament. La fetor de la benzina penetra bòvedes endins. En mig de la blavor dels finestrals hi ha un passatge de la Bíblia. La claror, aconduïda pel sol, es trasllueix damunt del pit d'una dama. Aquesta dama, minuts abans, estava encofada en el cotxe brillant. D'entre els seus dits s'escorren uns granets d'argent, i cada granet és una indulgència.

Amb un grapat d'indulgències hom té la vida eterna assegurada. Guaitau a mà dreta. Una filera de senyors. Tots són papàs. Dalt del cor, unes yeus de pardal infiltren religió. Són els fills d'aquests papàs cristians. Papàs i fills. Germans i germanes. Una família. Deu individus. Una dida.

Plora un infant. El contesta l'escolà amb un "Amén" instintiu. Una trona. Un sermó. Assentiment general. Consciències límpides. Jesucrist va néixer pobre. El Papa de Roma ho confirma. Aquella dama dels granets d'argent tanca els ulls i sospira. La filera de senyors papàs es palpen l'armilla. Les dues candeles es van esmoreint, s'apaguen. El sagristà separa cinc monedes falses de la recapta de les cadires.

El campanar llança una batallada, que va rebotant per les voreres, precedida d'una corrua de neumàtics i soles de sabata. Es lleven els capells i s'enganxen dues mans.

—Records.
Cases esgrogueïdes. Cel obscur. A l'esquerra, papàs i mamàs i atmosfera turbulenta. Ulls brillants. Parets tapissades. Sostres llampants. Rialles i aplaudiments. Hall. Ensoïment.

A la dreta, una renglera d'infants amb els braços creuats. Davant d'ells un home, vestit de negre, alça els ulls al cel. Els infants també. Jesucrist. S'aixequen. Volten l'edifici i canten, canten... Les notes de llurs cants es remunten pels espais. El punteig musical es disgrega, es desfà. Cada nota és una espurna. El cel s'humiteja. Les espurnes s'ageganten, es perfilen. De sobte esclata un llampec, i les espurnes, foragitades, perden la gravitació i es capbusquen terra endins. De l'esclatxa de la terra n'ha sorgit una humanitat. L'Estat, l'Església, l'Individu. Avui, l'Església, l'Estat, l'Individu. La família, l'escola i l'infant. Demà, l'infant, l'escola i la família.

Aquelles espurnes es dilaten tot eclipsant l'individu, l'escola i l'infant, per apuntalar l'Església, l'Estat i la família.

JOAN VALLESPINÓS

La "U. P." segueix existint...

Qui vulgui ésser bon deixeble del cèlebre Cacus, deu llegir el llibre de Quintiliano Saldaña: "Al servicio de la Justicia".

El senyor Alba ha perdut tot el crèdit que el país havia posat en ell. És una mena de Romanones, menys hàbil que Romanones.

La campanya de responsabilitats ha quedat finida.

Tothom està content i satisfet.

"Señores, aquí no ha pasado nada!"

Estem pitjor que a Romania!

Si hi haurà eleccions?

Per què no?

El que vulguin.

En aquest país, ja tot és possible.

Covardia.

Crits de dona.

Agitacions neuròtiques.

Heu-vos ací el panorama.

I d'això en diuen una terra valenta?

El cornudisme no existeix en les famílies; però sí en les raons socials.

—Es pot entrar?

VILALLANA

VILALLANA, avui, torna a ésser un poble assossegat i joliu; més ben dit, és un trosset de glòria celestial. Se'n pot donar bé gràcies a Déu d'haver recobrat el seu característic i habitual benestar.

Ço és el que diu el pare espiritual del poble adreçant-se als seus cristians i pacífics habitants. Els altres pares (que són els rics), en oir aquesta raonable prèdica, branden el cap en senyal d'assentiment. Perquè gairebé en tots els pobles hi solen haver dues paternitats: L'espiritual i la material. La primera cuida de l'ànima, i la segona del cos. Clar que per ésser ben bé fills predilectes d'ambdues paternitats, cal obeir submisament les respectives ordres. Quant al cos, aquest deu haver d'expressar l'última gota de suor, si no vol convertir-se en un fill pròdig. Perquè aquests pares materials, per a donar una engruna de pa, és precís que hom els hi pagui a canvi d'un màxim sacrifici.

Vilallana havia passat jorns d'hòrrid cautiveri i de perillós tràngol.

Afigureu-vos que un dimoni s'hi havia introduït i començava a pervertir les ànimes joves d'una manera cruel. Que era un ésser infernal, n'estaven ben segurs tots els pares del poble.

Li havien notat, en creuar-se amb ell, una asfíxiadora fortor de socarrim. No anava mai a l'església. I el cas més demostratiu i palpable es revelava en els llibres que llegia, llibres dels següents renegats: Rousseau, Voltaire, Tolstoi, Kropotkine i altres heretges. Sí, senyors; així ho varen declarar de comú acord persones tan assenyades i respectuoses com són els pares del poble.

Endemés, el tal individu sovint burlava les lleis, puix en entrar el poble, hi havia un cartell que deia: "Prohibida la mendici-

dad", i ell àdhuc a les pedres feia caritat.

Quan es topava amb un pare d'aquells, ell no els feia cap salut, perquè notava que ells no ho feien primer. Fins en això era desconceixedor dels seus deures. Allí i a tot arreu on impera la lògica de Vilallana, el primer en saludar ha d'ésser el plebeu, i no el magnat.

Aquell individu era nociu i convenia expulsar-lo. I com? No donant-li feina. Voleu millor força que el pacte de la fam? Així ho van fer.

I per això Vilallana, gràcies a Déu, segons declara el seu pare espiritual, ha tornat a recobrar el seu característic i habitual benestar.

ALFRED COSTA

Calvo Sotelo, Galo Ponte, Guadalhorce, Anós, etc., etc... Encara parlen i es belluguen.

A Espanya no se sap ben bé el que és el "pilori" o el "puteau" de Vincennes.

TORTELLA

LA crisi cultural del nostre poble, acurada cada dia més, fa fer cosetes a certa gent, pròpies de nens, si fossin fetes sense malícia; observant, però, els fets amb la mateixa malícia que són executats, prenen un caire criminal, per ésser perseguits judicialment, si poguessin determinar-se els subjectes que hi intervénen; perquè no podent-se esbravar amb els vius, són tan covards, que es permeten trencar el ritme de pau i repòs dels morts, profanat-los les sepultures. El cas és, doncs, que una de les nits del 30 ó 31 de març passat, va ésser trencada, a cops de roc o de martell, la làpida costejada per alguns fills del poble que en un petit monument varen posar damunt la fossa de l'única víctima de la guerra carlista, Jaume Puigblanqué, un dels 36 voluntaris que defensaren el poble en aquella data. Ja durant la Dictadura es va aconseguir que la reacció fes de les seves amb un triangle que figurava com a cúpula del monument, i també d'un ramell en la làpida, que per conside-

rar-se símbols francmaçònics, el delegat governatiu va manar destruir-los. Això és el que ensenya la Doctrina Cristiana? Que ens guardin d'aquestes salvatjades! Però no creguin; sense por d'equivocar-nos, ja sabem, per antecedents d'alguns anys, quins poden ésser els éssers troglodítics i de mals instints, i que repassant bé llur història, amb seguretat hi trobaríem altres crims i covardies; però no perdin el temps; el monument fins avui ha estat molt modest; però d'ací alguns dies o mesos, serà senzill i tot lo artístic que es pugui; però de ferro, perquè una altra vegada hi deixin les dents de llurs boques canibalesques.

CORRESPONSAL

SARREAL

AQUESTA vila, d'un quant temps ençà viu entre tenebres. Hi ha qui s'ha cuidat de posar una bona als ulls de cada vilatà, no deixant-li veure res més al seu entorn que processons i actes litúrgics.

Diuenge passat celebraren la primera comunió nens i nenes, i feren una gran festa: El senyor rector va dir que en la seva estada en aquest poble no havia vist mai una festa tan solemne.

La majoria dels vilatans ja estan convençuts de la inutilitat d'aquests actes; però la vanitat de lluir llurs vestits els cega, i no els deixa veure que no és per aquest camí que ha de conduir-los a fer-se homes llurs fills.

Vilatans, ja és hora que ens arrenquem aquest vel que ens fa caminar a les palpentes, i veurem que aquesta vila és mancada d'ensenyança. Veurem que tenim una escola indecent i antihigienica, que té 75 metres quadrats i s'hi encabeixen 135 nois, i tenim un sol mestre per ensenyar-los.

B. GERMINAL

EN aquest poble hi ha un Centre Republicà. Aquest Centre que un dia donà una prova d'espiritualitat i energia, avui no té un àtom de vida; és sec com una branca morta. Els que el fundaren donant-li un caire democrata, avui li donen un caire pacifista de burgès, a penes si es recorden de l'ideal que un dia els il·luminava.

Per què canvi momentani de les seves idees? Si jo no els conegués, diria que no són els mateixos homes; però jo els conec. Tots es recullen en aquesta casa; fins sento els seus raonaments que tots són iguals..., jugades de escacs.

A les parets d'aquest local hi ha la figura de tres homes que exposaren llur vida per trencar el jou de la injustícia. Per què els hi varen posar, aquests homes, allí? Per honorar la seva memòria? Potser sí; però avui ja no els recorden; ja els han oblidat en tots els seus actes, i la pols se'ls menja; el fum i el baf que allí es respira esfuma d'aquells rostres la bondat i la intel·ligència. Per què comportar aquest acte de baixesa i d'ingratitude?

Jo prego des d'aquí a aquests homes que poden i saben fer-ho, que enalteixin la figura d'En Pi i Margall, en lloc de deixar-la en aquest estat de baixesa.

MIQUEL MORTE

P. de R. N. (Reus).—Anirà.

V. C.—Si ho torneu a fer sense que sembli un anunci gratuït, us ho publicarem.

B. G. (Sarreal).—Anirà.

F. S. (Tortellà).—Es més fàcil que vós recordeu les vostres coses que nosaltres les de tots els que ens escriuen i envien originals. Ara anirà. Però tingueu en compte que els treballs, abans d'ésser publicats, passen per moltes mans, i no és gens difícil que, de tant en tant, se'n perdi un. Ara li ha tocat al vostre, i som els primers de lamentar-ho.

X. X.—No ens entabanareu pas!

J. S. (Sant Boi).—Sí, home; podeu fer-ho; però no massa llarg. Heu de tenir en compte que devem complaure'n molts.

Pierrot.—Pierrots, en època de calor? No, home, no!

AQUEST NUMERO HA PASSAT PER LA CENSURA

Impremta "La Campana", Om, 8, Barcelona